

ЛІЛЮЛІ
Микола Хвильовий

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ #1

«ЛІЛЮЛІ» Миколи Хвильового – психологічна новела, в якій автор порушує проблему знецінення моральних чеснот у новій епосі***. Головні герої твору – люди, для яких у любовних стосунках важливі лише зовнішність і тіло, а цнотливість стає предметом глузування для них. Найвідомішими творами автора є новели «Я (Романтика)», «Кіт у чоботях», «Арабески», «Мати», «Редактор Карк», «Свиня», «Ревізор», «Повість про санаторійну зону», незакінчений роман «Вальдшнепи». Микола Хвильовий (справжнє ім'я Микола Фітільов) – талановитий український письменник, майстер психологічної новели з елементами романтизму та імпресіонізму.

Микола Хвильовий

«ЛІЛЮЛІ»

Павлові Тичині

I

Вилітає експрес і курить.

Тоді в калейдоскопі:

– жита, степи, гони й північний туман із осінньої магістралі. Провалюються темні горизонти, оселі, байраки, глухі нетрі. Виростають фабричні поселки, содові заводи, шахти, домни. Експрес перелітає яри, могили, похмурі перевали, і чути далекий надзвичайний гул.

...А за Тайгайським мостом, де починається робітничий поселок: реальні результати капебеу.

То заводський квартал, що вже не мовчить – вийшов із німого мертвого кола й шпурляє в блакитні межі крицевий і грізний клекіт.

Це знає город.

...А вранці, ввечорі, вночі в завданий час довго й спроволюка гудить заводський гудок. – В центрі города гудка не чути.

- ...А що під Тайгайським мостом?

Там теж гудки: то паровики - і в степ, і на станцію. То за кар'ерами пронизливо «кукушка» - кар'ери далі, за кілька гін.

Товариш Огре живе за мостом:

справа, недалеко, коли з города. Він татарського, казанського походження. Татарського мало: смуглявість, матовість, тьмяність, от. З ним живе двоє. Так що газетна сучасність. Прекрасна газетна сучасність, як запах на клумбі: тютюн. Тоді ранкова зоря надіне нові сап'янці й тихо, нечутно рипить по траві. Тоді каже горбун Альоша:

- Ізмайле, ти чудак.

Товариш Орге мило всміхається:

- Чому чудак?

І справді, чому чудак?... А у вікно ллється блакить, а десь кричать паровики. - Горбун теж усміхається.

...І прийшла ще Маруся, і тому, що вона якась екзальтована дівчина[1 - Горить і тече п'яною вишнівкою.], думайте: каесему.

Так. Верещить:

- Бачила баракло минулого: академтеатр.

Точка... Айда, хлопці, на суботник. Це ж чудовий пережиток каламбурного часу... Чуєте?... А ти, Альошко, живо в райком!... Що?

І розкажує: політперевірка, готовляться. Ха-ха! - Горбун узяв партквиток.

...А Льоля подивилась на Марусю й подумала: «Боже мій, хоч би скоріш вечір, хоч би не провалити пародії на «Лілюлі».

Так що сьогодні дебют: пародія на «Лілюлі». І Льоля надзвичайно наелектризована.

...А це в даль майбутніх віків:

- Зима в п'ятім році нової ери була хора, бо довго не було снігу, а була чвиря. Потім випав сріблястий сніжок, але задмухав південний з Озівського моря вітер, і сніжок - сріблястий - розтанув. Зимой були калюжі, і туберкульозний город[2 - 90 % сухотних.] занидів у журі. Це, безперечно, було боляче.

Капебеу формально забігло вперед на тринадцять день - по календарю, місяцеслову, Юліянському, і Україна стала жити по Григоріянському новому стилю, «в стилі» уесесер.

Саме про тринадцять день, чортову дюжину: сьогодні Новий рік був раніш різдва приблизно[3 – Хто знає?] на тиждень. І це були не диканські фантазії геніального Гоголя, а просто – факт.

Під Новий рік снігу не було, і, здається, за Тайгайським мостом не гув гудок. Тільки гули паровики – і в степ, і на станцію. Але про ці гудки потім.

...З товаришем Огре в тім же домі живе й французенка Фур'є. Коли Фур'є брала віолончель[4 – А в степу кричав гудок.], вона, Фур'є, думала і про віолончель, і про Бордо.

І ще сказати: дім із фасаду – в дим, а задні вікна виходять туди, де рейки спішають од станції й пропадають у лісах, в перельотах далі.

...Так що сидить горбун Альоша[5 – Некрасивий карлик.] біля вікна, що в степ, і переписує героїчні п'єси для Льолі. Льоля з волоссям різдвяних ляльок і з тендітним біло-рожевим обличчям. Обличчя нагадує серпанкову фату – під вінець. Вона працює в місцевім пролет – культі, в театральній студії, де керують[6 – В пролеткультурі.] один бувший половий тульського трактиру, один бувший-небувший швайцар[7 – Відкіля – в анкеті не записано.] і вісім чи дев'ять інтелігентів. Інтелігенти широкі віддаються праці, деякі навіть члени капебеу.

...Але Льоля надзвичайно наелектризована: як вона поставить пародію на «Лілюлі»?

...І ще сказати: напередодні Нового року над городом паслись зоряні отари, а місяць, може, був, а може, і не був, бо кожному багато справ і кожний кудись спішив.

...– Здається, не був: були зоряні отари й майже весняна теплінь.

От.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<http://www.litres.ru/mikola-hviloviy-8345444/1-lul/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примітки

1

Горить і тече п'яною вишнівкою.

2

90 % сухотних.

3

Хто знає?

4

А в степу кричав гудок.

5

Некрасивий карлик.

6

В пролеткульті.

Відкіля - в анкеті не записано.